

Den maskintekniska utbildningen på Åland 75 år 1935 - 2010

1935 Maskinteknisk utbildning inrättas i Mariehamn sedan Ålands landsting i februari 1935 beviljat erforderliga anslag. En ny maskinteknisk avdelning ”med uppgift att utbilda ång- och motormaskinmästare av olika grader enligt de bestämmelser, som i sådant avseende äro eller framdeles komma att bliva i riket gällande” inrättades vid Högre navigationsskolan i Mariehamn.

Avdelningen inledde sin verksamhet den 1 november 1935 under ledning av Högre navigationsskolans föreståndare.

1939 Navigationsskolan med en nautisk och maskinteknisk avdelning flyttar till en nyuppförd byggnad på berget vid Västerhamn där den högre nautiska utbildningen fortfarande är idag.

1944 Navigationsskolan ombildas till Ålands sjöfartsläroverk med en navigationsutbildning och en maskinteknisk utbildning. Omstruktureringen innebar att maskintekniska avdelningen fick en mera självständig ställning med egen avdelningsföreståndare.

Samma år infördes benämningarna undermaskinmästarexamen, maskinmästarexamen och övermaskinmästarexamen, som alla gav olika behörighetsbrev.

1948 Flera nya fackämnen infördes i utbildningen och ämnena delades in i fyra huvudgrupper:

- allmänna ämnen
- allmänna fackämnen (bl.a. maskinritning, mekanisk teknologi, elektroteknik)
- specialfackämnen (bl.a. ångpannor- och maskiner, kylteknik, landkraftanläggningar, maskinlaborationer)
- sociala ämnen (övriga ämnen)

1968 Ålands tekniska skola inledde sin verksamhet den 1.1.1968. Den maskintekniska utbildningen bryts ut från Sjöfartsläroverket, som behåller navigationsutbildningen. Båda skolorna delar fortsättningsvis skolbyggnad.

På samma gång införs benämningen studieriktningen för maskinmästare och den ledde till en teknikerexamen efter 3 års studier.

1969 Den maskintekniska avdelningen av anpassad för 75 studerande, men allteftersom näringslivets behov ökade, ökades elevantalet och läsåret 1969-70 hade man 160 studerande.

1974 En planeringskommitté tillsätts för den nya tekniska skolan, eftersom det ökade elevantalet gjort att det blivit trångbott i navigationsskolan.

- 1977** Kommittén överlämnar skissritningar, kostnads kalkyl och rumsprogram till landskapsstyrelsen för godkännande.
- 1980** Den 7 juli 1980 tecknas kontrakt med PKÅ Byggen Ab, som fick i uppdrag att färdigställa den nya tekniska högskolan.
- 1981** Ålands tekniska skola flyttar till sitt nya hus på Neptunigatan 17 i augusti 1981.
- 1987** Tekniska skolan byggs ut med 412 m² för maskinrumssimulator och automationslaboratorium.
- 1988** Ingenjörsutbildningen inleds och skolan byter namn till Ålands tekniska läroverk. En riksomfattande omläggning av maskinbefälsutbildningen leder till att en fyraårig ingenjörutbildning med inriktningen fartygsmaskin- och kraftverksteknik startar hösten 1988.
- 1992** Skolan byggs ut igen, den här gången med undervisningsutrymmen, lärarrum och lokaler för Ålands teknolog centrum som placeras ovanpå simulatoravdelningen.
- 1997** Ålands yrkeshögskola inleder sin verksamhet. Den maskintekniska utbildningen till ingenjör börjar erbjudas som ett högskoleprogram som leder till yrkeshögskoleexamen inom ramen för yrkeshögskolans verksamhet från och med hösten 1997. Nya studerande tas in årligen till Utbildningsprogrammet i maskinteknik som inklusive praktik omfattar 180 studieveckor.
- 1998** Utbildningen auditeras för första gången för att säkerställa att den följer FN:s sjöfartsorganisations IMO:s STCW-95-konvention. Den externa utvärderingen granskar utbildningens uppbyggnad och system för förnyelse, lärarnas kompetens, laboratoriernas utrustning och samarbete med rederinäringen.
- 2003** Högskolan på Åland bildas och de tekniska utbildningarna på högskolenivå överflyttas till den nya högskolan. Tekniska läroverket avslutade sin verksamhet den 31.12.2002.
- 2005** Bologna processen införs och utbildningen i maskinteknik förnyas så att kursinnehåll och omfattning ses över och ECTS-poängskalan införs. Utbildningsprogrammet omfattar inklusive praktik 270 sp (ECTS).

Referenser

Tikander, Bo (2002). *Teknisk utbildning på Åland under 65 år.*

Årsberättelse för Ålands sjöfartsläroverk 1950-1951.

Årsberättelse för Ålands tekniska skola 1967-1968.

Årsberättelse för Ålands tekniska läroverk 1988-1989.

Årsberättelse för Ålands tekniska läroverk 2002-2003.

Verksamhetsberättelse för Högskolan på Åland 2003.